

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-04-23
Besvaras senast
2026-04-29 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:746 Inställt taiwanesiskt presidentbesök

Den 21 april meddelade Taiwans presidentkontor att president Lai Ching-tes planerade statsbesök till kungariket Eswatini tvingats skjutas upp. Besöket, som skulle ha inletts den 22 april till en av Taiwans diplomatiska allierade i Afrika, ställdes in efter att Seychellerna, Mauritius och Madagaskar oväntat och utan motivering drog tillbaka flygtillstånden för presidentens charterflyg. Efter en säkerhetsbedömning beslutade Taiwan att skjuta upp resan för att skydda statschefen och delegationen. President Lai skickar i stället ett särskilt sändebud till de nationella festligheterna.

Detta utgör ett allvarligt exempel på hur Kina systematiskt använder ekonomisk utpressning och geopolitisk påtryckning för att isolera Taiwan och undergräva den internationella rättsordningen. Det som borde ha varit en rutinemässig visit till en diplomatisk partner förvandlades till en demonstration av maktmissbruk när tre suveräna stater plötsligt blockerade flygvägen på kinesisk order.

Genom intensiv press, inklusive ekonomisk utpressning, tvingade Kina dessa länder att ändra sina beslut i sista minuten. Att rikta sådan påtryckning mot flygtrafik som involverar en statschef är exceptionellt och äventyrar både luftfartssäkerheten och grundläggande internationella normer. De berörda länderna agerade utan föregående varsel, vilket bryter mot vedertagna konventioner om flygtrafik. I stället för öppen diplomati valde Kina dolda hot och ekonomiska straff för att använda tredje parter i sin kamp mot Taiwan.

Taiwan är en suverän demokrati med 23 miljoner invånare som aktivt bidrar till globala utmaningar inom teknik, handel, hälsa och säkerhet. Landet har full rätt att engagera sig internationellt, inklusive att besöka sina diplomatiska partner. Kinas agerande sänder dock ett tydligt budskap: Ingen legitim relation till Taiwan tillåts om den inte passar Pekings ett-Kina-narrativ. Detta är inte bara ett angrepp på Taiwan utan på principen om staters rätt till oberoende utrikespolitik. När Peking tvingar små önationer i Indiska oceanen att stänga sitt luftrum för en taiwanesisk statschef visar det på en aggressiv expansion av inflytandesfären långt bortom Taiwansundet.

Händelsen väcker allvarlig oro för regional säkerhet. Om Kina är berett att sabotera ett statsbesök genom att manipulera flygvägar undergräver det förtroendet för internationell luftfart och skapar en miljö där suveräna beslut kan ogiltigförklaras över en natt. Taiwans regering har med rätta fördömt detta

som rätt och tvångsbaserat beteende som kränker taiwanesiska medborgare och utmanar stabiliteten i regionen Indiska oceanen/Stilla havet.

Ändå låter sig Taiwan inte nedslås. Genom att skicka ett särskilt sändebud visar president Lai kontinuitet i relationerna till Eswatini. Budskapet är tydligt: Inget land har rätt att hindra Taiwan från att delta i det globala samfundet, och inga påtryckningar kommer i längden att lyckas.

Händelsen illustrerar en bredare utmaning för den demokratiska världen. Kinas taktik, som handlar om alltifrån ekonomisk utpressning mot andra länder till militära provokationer runt Taiwan, syftar till att skapa ett normalläge där auktoritära metoder ersätter öppen dialog. Om inte fler nationer markerar mot sådana handlingar riskerar vi en värld där små och medelstora stater tvingas böja sig för stormakters viljor, oavsett folkrättens principer.

Taiwan har länge visat motståndskraft i sin internationella närvaro trots kinesiska hinder. Händelsen kring Eswatinibesöket bör därför ses som en väckarklocka. Den internationella gemenskapen måste stärka skyddet för suveräna rättigheter, motverka ekonomisk utpressning och aktivt stödja Taiwans rätt att fritt engagera sig på den globala arenan. Att acceptera Pekings metoder är att acceptera en farlig erosion av den regelbaserade ordning som har garanterat fred och välbefinnande efter andra världskriget. Taiwans kamp är en del av en större strid för en öppen och fri indopacifisk region där ingen stat står över lagen.

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard önskas mot bakgrund av ovanstående svara på följande fråga:

Hur avser ministern att agera mot Kinas agerande, och kan vi förvänta oss några åtgärder från regeringens sida?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann